

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE.
Wypisem swiat od g. 11 rano do 12 w wiecz.
CENA PRENUMERATY: miesieczna 3.00
z odroczaniem do domu 3.00

CENA ODRĘCZNA: swiat tak — 30 gr., w tydzień (przez tydzień) 40 gr., w miesiac 1.00 gr. (przez miesiac) 1.20 gr., w roku 12.00 gr. (przez rok) 14.00 gr. Prace i prace korektorskie po 3 gr. za wyraz.
Faktyczna i szkodliwa 50% drozej.

DZIENNIK POSWIECONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia”. — w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

PRZYCZYNY OBECNEGO KRYZYSU ROLNICZEGO

Przesilenie rolnicze przeżywane obecnie przez rolnictwo całego świata, jest zjawiskiem niezmiernie skomplikowanym. Złożył się na nie cały szereg czynników, związanych ściśle ze sobą i nawzajem silnie na siebie oddziaływujących. Zgrupowawszy je syntetycznie, podjęmy do wniosku, że przyczyny obecnego przesilenia rolniczego są dwójkiej natury: zewnętrzną i wewnętrzną.

Przyczyny natury zewnętrznej są najważniejsze. Od dłuższego już czasu zaznacza się na całym świecie tendencja do zmniejszenia konsumcji produktów mącznych. O ile już przed wojną konsumpcja żyta stała się zmniejszała się na rzecz konsumpcji pszenicy, to obecnie zjawisko to uległo dalszej ewolucji: — wraz z powszechnym w Europie podniesieniem poziomu życia, zmniejsza się spożycie pszenicy na rzecz mięsa, jaj, masła, owoców i jarzyn.

To jest pierwsza przyczyna, na skutek której gromadzą się na wszechświatowych rynkach zbożowych coraz większe zapasy żyta, a zwłaszcza pszenicy. Niektórzy usiłują dostukiwać się przyczyn tego wzrostu zapasów w zakresie nadmiernej obecnie produkcji zbożowej na całym świecie. Nie jest to jednak ściśle produkcja bowiem zbożowa (za wyjątkiem ostatnich lat w jednym Włoszech) nie wzrosła nigdzie tak dalece, aby mogła wywołać ową niezwykłą nadwyżkę zapasów. Czynnikiem poważnie oddziaływującym na rynek jest przede wszystkim zmniejszony popyt, skutkiem czego nagromadza się coraz większy rezerwan niesprzedanego zboża z dawniejszych kampanii. Na fakt nagromadzenia się tych zapasów wpłynęły również w ciągu ostatnich dwóch lat dobre urodzaje, pogębiające jeszcze — i tak już duża — podaż zboża.

O ile — chodzi o żyto, które jest naturalnym produktem polskiej wytwórczości rolniczej, to znajduje się ono w szczególności trudnym położeniu. Na wschodzie Europy konsumowane jest ono przeważnie przez samą ludność, w państwach zaś skandynewskich, a również i w Niemczech, używane bywa w znacznej części jako pasza. W ten

sposób fakt, że konsumpcja żyta jest dwójką, powoduje zależność ceny żyta nie tylko od podaższego artykułu, ale z jednej strony od ceny pszenicy, a z drugiej strony od podaży i od cen zbóż pastewnych, a przede wszystkim jęczmienia i kukurydzy. Gdy cena żyta wzrasta niewspółmiernie w stosunku do ceny pszenicy, ludność przechodzi do konsumpcji mąki pszennej, — gdy zaś cena ta wzrasta nadmiernie w stosunku do ceny zbóż pastewnych, zmniejsza się konsumpcja żyta, jako paszy.

Jeżeli chodzi o krainę eksportującą żyto zagranicę, to w rachubę wchodzi w Europie tylko Niemcy i Polska, która wywozi własną produkcję. Niemcy zaś głównie uprawiają „reksport”, t. j. wywożą zboże, „sprawdzone do swych wielkich magazynów z innych krajów. Po części zapasy tych niemieckich magazynów pochodzą również z Pol-

ski, głównie dzięki t. zw. „dzielnemu eksportowi”, prowadzonemu przez agentów niemieckich. Obszar kraju, wywarzący głównie do wstępy skandynewskich, bałtyckich i do Holandji.

Obok powyższych przyczyn natury zewnętrznej, istnieje cały szereg przyczyn wewnętrznych, o ile chodzi o rozpatrywanie kryzysu rolniczego w Polsce.

Przedewszystkiem remanent żyta zeszłorocznego był na początku tego roku szczególnie wielki. Mimo zniesienia przez rząd wszelkich ograniczeń wywozowych, podaż przekraczała od początku kampanii tegorocznej stałe popyt. Tłoczyło się to nie tylko o dobrym urodzajem, ale również nadmiernie zwiększoną podażą. Zwiększenie podaży na rynkach zbożowych w Polsce wywołało brak

środków obrotowych, odzwierciedlony przez rolnictwo b. dotkliwie. Wskutek tego ta ilość żyta, która powinna była być rozłożona w normalnych warunkach na cały okres, dzielić nas jeszcze od zniw, została rzucona jednocześnie i niemal całkowicie na rynek. Brak środków obrotowych w rolnictwie jest poniekąd echem recesji gospodarczej, przeżywanej powszechnie, przez cały świat nie tylko przez Polskę.

Nie dalsze powiększenie się tego braku wpłynęło wstrzymanie w roku ubiegłym normalnego dopływu kapitałów zagranicznych do naszego rolnictwa. W roku zeszłym bowiem, podczas rokowań o utworzenie Centralnego Banku Ziemiańskiego, wstrzymanie zostało dopływ kredytów zagranicznych do poszczególnych instytucji kredytu długoterminowego, — co było wówczas konieczne dla ułatwienia trak-

tacy, zmierzających do utworzenia tego banku. Jeżeli dodamy do tego, że część rolników polskich nie mogąc znaleźć nabywców w kraju odsprzedawała żyto p cenach niższych zagranicę, głównie za pośrednictwem agentów niemieckich, obniżając w ten sposób nie tylko ceny w kraju, ale i na rynku międzynarodowym, co odbijało się znów na cenach rynku polskim — będziemy mieli zgrupowane główne wszystkie przyczyny wewnętrzne spadku cen żyta. Obecnie przesilenie rolnicze jest więc z jednej strony wynikiem zmniejszonego popytu na zboże zarówno na rynku polskim, jak i międzynarodowym, a z drugiej strony pogłębiło zostało przez nadmierną podaż żyta, wywołaną przez samych rolników polskich. Rolnictwo polskie winno zwrócić na to szczególną uwagę.

Wizytacja pow. ludzkiego przez p. woj. Bezczkowicza

(Tel. od wt. kor. z Lidy)

Onegdajszą dzień wizytacji powiatu skończył się kolo północy konferencjami p. Wojewody z radnymi miasta Lidy, gromadzonymi w Magistracie, z którymi p. Wojewoda poruszył wszystkie sprawy dotyczące miasta i jego rozwoju.

Wczoraj od wczesnego rana p. Wojewoda rozpoczął wizytację gmin Iwje, Sobotniki, Lipniski oraz ośrodka rolnego Berdówka. W każdej z wymienionych gmin p. Wojewoda odbył przegląd stanu posiadania i działania istniejących na danym terenie instytucji oraz zetknął się osobiście z członkami rad gminnych i przedstawicielami ludności, informując się szczegółowo, potrzebami i rozwojem życia gminnego, zarówno pod względem gospodarczo-społecznym jak i kulturalno-oświatowym, udzielając jednocześnie rad i wskazówek.

Dłużej p. Wojewoda zabawił w Iwju, które w maju 27 r. zniszczył pożar. Obecnie bieżąco prawię do odbudowy. We czwartek dnia 30 b. m. według planu regulacyjnego, pan Wojewoda zakończył wizytację ludnościowej i wschodniej części powiatu ludzkiego, połączając ją na zwiedzenie miejscowości Selc, Bielicy, Nieciecie, Niecieczy i Balohrudy, które objęte są wizytacją w 3-cim i tym razem jak i w dniach poprzednich uwaga pana Wojewody.

W czwartek dnia 30 b. m. pan Wojewoda zakończył wizytację ludnościowej i wschodniej części powiatu ludzkiego, połączając ją na zwiedzenie miejscowości Selc, Bielicy, Nieciecie, Niecieczy i Balohrudy, które objęte są wizytacją w 3-cim i tym razem jak i w dniach poprzednich uwaga pana Wojewody.

Imieniny p. Prezydenta Rzplitej

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

Pan Prezydent Rzeczypospolitej spędzi dzień swoich imienin, przygotowując w sobotę, dnia 1-go lutego w Spale, dokąd udał się w czwartek, dnia 30-go b. m. godzinach popołudniowych — w towarzystwie rtm. Cielewskiego.

Posiedzenie podkomisji do zajęć w Sejmie

(Tel. od wt. kor. z Warszawy)

W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie podkomisji sejmowej do badania zajęć w Sejmie w dniu 31 października r. ub. Komisja zbadała p. o. szefa kancelarii sejmu p. Pomarskiego, sekretarza osobistego marsz. Sejmu p. Dwernuckiego i posła Stefana Dąbrowskiego z Klubu Narodowego.

dy poświęcona była przejawom życia zbiorowego, skupieniem gospodarczym i kulturalnym. Nie pomina również p. Wojewoda ośrodków wiejskich. Interesując się przejawem wspaniale rozwijającego się przemysłu ludowego.

W Niecieczy zwiedził p. Wojewoda budujący się z wielką ofiarnością i poświęceniem miejscowej ludności Dom Ludowy i złożył ofiarę pieniężną na rzecz przewoźniczącego p. Wesołowskiego.

W dniu dzisiejszym t. zn. w piątek dnia 31 b. m. rozpoczął p. Wojewoda wizytację północnej i zachodniej części powiatu ludzkiego przez Wolkociszki i Bielice — do Zabłocia, Radunia i dalej. Podczas ubiegłej wizytacji na szczególną uwagę zasługujące objaw dużego zainteresowania ogółu ludności przejawami życia gospodarczego, zbiorowego i państwowego.

POWAŻNA FIRMA
poszukuje od zaraz kilku inteligentnych panów do przyjmowania podróży w sprawie akwizycyjnej. Praca stała. Władomości fachowe niekonieczne.
Zarobek przy zdolnościach od 600 do 1300 miesięcznie.
Energetzni miłośnicy podróży mogą się zgłaszać z dowodami osob. w dniach 31.1. i 2.2. punktualnie o godz. 10 rano. Nowogródek Hotel Szawajcarski pokój Nr. 3. 135—

KINO „APOLLO“
Dnia 31 stycznia i dni następnych
WIELKIE ŚWIĘTO FILMU POLSKIEGO
oczekiwany z niecierpliwością epokowy film obecnego sezonu
„Z DNIA NA DZIEŃ“
wzruszający dramat trzech serc, krwawe dni wojny polsko-rosyjskiej, realizacja JÓZEF LEJTEO w rol. g. znakami gwiazdy ekranu i sceny polskiej: Inna Gawecka, M. Gorczyńska, A. Brodziński, J. Kobusz, W. Walter i wiele innych. Wspaniała gra Rewelacyjna scena! Pocz. 5.30 soboty i święta 3 p.p.

Posiedzenie komisji budżetowej

(Telefoniem od wt. kor. z Warszawy) W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie sejmowej komisji skarbowo-budżetowej...

Po przemówieniu generalnego referenta budżetu posła Krzyżanowskiego z B.B.W.R. przyjęto projekt ustawy skarbowej...

O godz. 5 po południu odbyło się 3 czytanie ustawy skarbowej, poczem wobec zakończenia prac komisji budżetowej...

Posiedzenie komisji konstytucyjnej

(Tel. od wt. kor. z Warszawy) W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie Sejmowej Komisji konstytucyjnej...

Obniżenie stopy dyskontowej Banku Polskiego

(Tel. od wt. kor. z Warszawy) Na wczorajszym posiedzeniu Rady Banku Polskiego, obniżono m. in. stopę dyskontową Banku Polskiego...

Sprawa honorowa między gen. Góreckim a gen. Hallerem

(Tel. od wt. kor. z Warszawy) Bawiący w Poznaniu gen. Górecki prezes Banku Gospodarstwa Krajowego został znieważony przez gen. broni w stanie spoczynku Józefa Hallera...

Poseł Owsiejko akredytowany

(Tel. od wt. kor. z Warszawy) Wczoraj o godz. 11 rano przy zachowaniu odpowiedniego ceremoniału nowy poseł w powiecie w Warszawie p. Antonow-Owsiejko wreczył p. Prezydentowi Rzeczypospolitej listy uwierzytelniające na specjalnej audycji.

Koszalki opałki

Epithaum. Faramuzki wraz z Askierem pogratyły się od dziś w chłodne wody Lety. Sprawdziły się moje przestrogi co do bezładności wojny kokoszej...

A przeciw miast nieistotnych zmazał i wlek wystarczy pa-trzeć i notować. Exemplum: wczora z wieczora" jak mówi po-tenka, na rynkowy plac wkróczyło 2-ech meżów...

FALSZYWA POGŁOSKA O USTĄPIENIU P. J. PLEWIŃSKIEGO

W związku z notką, jaka ukazała się w jednym z pism stołecznych, o zdecydowanym jakoby ustąpieniu z ministerstwa spraw wewnętrznych, kierowni-

Skarga Chorwatów

WIENIEN 30.1. "Reichspost" donosi, że organizacja narodo-wa chorwatów przedłożyła Li-dze Narodów obszerny memora-rium w sprawie prześladowania Chorwatów przez władze białogrodzkie i w sprawie znęcania więźniów politycznych.

PROCES BIAŁORUSKICH DZIAŁACZY NARODOWYCH

MIŃSK 30.1. Prasa miejscowa podaje wiadomość, iż w lutym odbędzie się w Mińsku wielki proces grupy działaczy narodo-wych białoruskich, z Łastockim

NOWA LINJA KOLEJOWA NA LITWIE

KOWNO, 30.1. W połowie stycznia rd. została zawarta u-mowa między litewskiem mini-sterstwem komunikacji, a dun-ską firmą Højerd i Schultz w sprawie budowy nowej linii ko-lejowej Telsze—Kretynga. Nowa linja kolejowa polaczy Kłajpedę z wybudowanym przed paru la-ty odcinkiem kolejowym Telsze—Amele. W ten sposób Kłaj-peda uzyska piensze połączenie kolejowe z centrum swego zaplecza, oraz lepsze warunki komunikacyjne z resztą Litwy.

Linja ta przechodzić będzie przez Żmudź, na terenie której dotychczas znajdują się miej-scowości, położone od stacji ko-lejowych o 60 km. i więcej. Nowa wiec linja będzie posia-dała duże znaczenie dla rozwo-ju rolnictwa litewskiego, głównie na Żmudzi.

Celem uniknięcia zwłoki w otrzymaniu pisma prosimy P. T. Prenumeratorów o rychłe odnowienie prenumeraty na miesiąc luty r. b. Administracja

Miss Judea na Litwie

KOWNO 30.1. Odbyły się tu wybory Miss Judei, na rok 1930-ty. Żydowską królową piękności obrano Rebeke Barman, córkę sędziego pokoju z U-cian.

Ułatwienia w otrzymywaniu paszportów

Ministerstwo spraw wewnętrznych opracowało projekt rozporządzenia o dokumentach, upoważniających do przekraczania granic państwa, w którym m. in. będzie uregulowana sprawa wy-dawania paszportów obywatelom polskim na wyjazd zagranicę.

Niezależnie od projektowane-go w najbliższym czasie obniżenia opłat paszportowych, M.S.W. zamierza wprowadzić szereg u-proszczeń w dotychczasowym sposobie załatwiania próśb o wystawienie paszportów zagranicznych, co niewątpliwie przy-czyni się w wielkim stopniu do przyspieszenia otrzymania pasz-portów.

W szczególności projektowane jest zniesienie dotychczaso-wych t. zw. świadectw kwalifi-kacyjnych, rozszerzenie do 2 lat maksymalnego okresu waż-ności paszportu, oraz wprowa-żenie jako zasady, iż paszport upoważnia do regulu w okresie swej ważności do wielokrotnego przekroczenia granic państwa.

Ponadto zamierzone jest wpro-wadzenie nowych formularzy książek paszportowych. Projekto-wane rozporządzenie znosi ist-niejące dotychczasowe przepisy paszportowe, które po części pochodzą jeszcze z czasów za-borczych.

Katastrofy lotnicze

LONDYN 29.1. Donoszą z Nowego Jorku, że samolot pasażerski, lecący z Canzas City do Wichita spadł z wielkiej wysokości w pobliżu lotniska Frairix. Cztery pasażerów i pilot ponieśli śmierć na miejscu. Aparat spłonął.

PARYŻ 29.1. Samolot pocztowy, kursujący pomiędzy Południową Ameryką a Francją zagnął w pobliżu Tangeru. Przeprowadzone poszukiwania nie dały żadnych rezultatów. Panuje przekonanie, że samo-lot podczas burzy wpadł do morza i zatonął. Kola miarodajne straciły już niemal wszelką nadzieję uratowania lotni-ków.

Co się dzieje w Nowogrodzie?

31 Piątek Dzisiaj: Piotra N. Jutro: Ignacego

Stulecie stacji meteorologicznej w Nowogrodzie z dnia 30-1 1930 r.

Godz. 6.17. — Ciśnienie powietrza 157, kierunek wiatru północny, szybkość 1 m. na sek. Niebo w 9. i 9. zachmurzone. Temperatura powietrza -4,8. Godzina 12.17. Ciśnienie powietrza 158, kierunek wiatru północny, szybkość 1 metru na sek. Niebo w 9. zachmurzone. Temperatura powietrza -6,2. Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 760, kierunek wiatru północny, szybkość 3 metry na sek. Niebo w 9. zachmurzone. Temperatura powietrza -8,4.

Z Oddziału Zw. Strzeleckiego w Żubkowie

Z inicjatywy miejscowego Od-działu Zw. Strzeleckiego w dniu 26. 1. b. r. odprawiona została w miejscowej kapliczce wiejskiej uroczysta msza św. przy licznym udziale miejscowego i z pobliz-kiego wiosek obywatelstwa z p. p. Karpowiczami na czele. Na nabożeństwo to jak jeden mąż stawili się Oddział Zw. Strzelec-kiego.

W ciągu nabożeństwa odspie-wała kilka koled starsopokolej-nych z miejscowej szkoły. Po nabożeństwie Oddział Strzelecki udał się gromadnie do schudlnie urządzonej Święticy Strzeleckiej na skromną biada przy udziale p. p. Pań-stwa Karpowiczów z maj. Łzom-brów, p. kap. Dobrowolskiego, p. mjr. Gresselowa i księdza wikarego z Nowogrodka.

W czasie biada panował bardzo sympatyczny nastrój przepiętury przemówieniami ze-branych na cześć Komendanta Piłsudskiego. Strzelcy dziękowa-li p. Marij Karpowiczowi, który w podziemiach własnego do-mu w narażeniu życia i mienia w czasie długotrwałej niewo-lności moskiewskiej na długo przed wojną światową szerzyła idee niepodległości Polski z wiarą w skuteczność zbrojnego czynu.

Okolo godz. 2-ej po południu przy odźwiękach kapeli wiejskiej nastąpiło serdeczne pożegnanie gości nowogrodzkich. St. Mujag.

Na zjazd podoficerów rezerwy w Nowogrodzie

Na kresach wschodnich nie in-a-łą rolę odegrują być żołnierze, a w pierwszym rzędzie pod-oficerowie rezerwy, którzy z za-parciem siebie, z pełną świadom-nością z wielkim poświęceniem przez krawce boje o Niepodleg-łość szli do wykutego celu. O szlach podoficerów wielu na-rodów: kto widział by pierwszy bal w karnawale zapowiadane na... 8 lutego, a tymczasem — przez 5 tyg-dni karnawału regu-ła na śpiączka. Młodzieży, o-cknij się! Gdyby nie sądowne urzędniki ze swoją zabawą w stylowym gmachu sądu — nic by dotychczas nie było. Co prawda, trochę zadaleko to ar-chydielo architektury, gdzieś pod Korolcami, ale zawsze coś. Czasem takie pogawienki u-rodzają, to też o ile moje przy-puszczenia się sprawdzą, opo-wiem o tem w następnych ko-szopalkach.

Nie jeden był u wrót własnego domu i lat obfity swoją krew na własnym zagonie—na na własnej przybie, by na każ-dym kroku dokumentował swo-ją przynależność państwową. Po ocenie na dawną i obecną tradycję stajmy jak jeden mąż w dniu 3 lutego 1930 r. na Wydział wyjedna uchwałę za-ruku rezerwy w Nowogrodzie, by zadokumentować nasze dal-sze przodownictwo, by zadoku-

mentować naszą rodzinną soli-darność wobec społeczeństwa. Staniemy się wzorem dla in-nych pokrewnych organizacji, ponieważ rola nasza i droga jeszcze nie została zakończona.

Na srebrnym oknie

Dzika miłoś. Miłoś cyganki Obraz z cyklu tych, które nam odkrywały tajemnice z życia cy-ganów, który są wśród nas, a któ-rych tak mało znamy. Dla ekspansyjnej "Dolores del Rio" trudną o lepszą rolę. Nadzwyczaj ładne są pejzaże gór karpacckich, a już sceny obcinania warkoczy cyganom i słońca cyga-nkiego są nie do zapomnienia. Naogół obraz robi wrażenie dodat-nie, aczkolwiek dotrąnuje obraz-ów tej wytwórni "United Artists". "Pod przegraną hanby", który niedawno był wyświetlany w kinie Młodych, jest wspaniałym w roli Jerzy i James Marcus w roli Ba-zylięgo.

KRONIKA LIDZKA

Z posiedzenia Wydziału Powiatowego w Lidzie

Dnia 27 stycznia w sali sta-rostwa lidzkiego odbyło się po-siedzenie Wydz. Pow. pod pre-sydniem p. starosty Bogat-kowskiego, w obecności insp. woj. p. Olesiuka.

Po przyjęciu protokołu z po-przedniego posiedzenia podano do wiadomości członkom Wydz. Pow. ostatnie zarządzenie władz nadzorczych oraz sprawozdanie z prac dokonanych przez Buro Wydz. Pow. za ostatni okres.

W sprawach finansowych o-mówiono zostało wykonanie tegorocznego budżetu za trzy kwartaly, zaś ze względu na trudności w sporządzeniu zam-knięć rachunkowych przedsię-biorstw Sejmiku Lidzkiego, pro-jekt wykonania budżetu w 4 kwartale, odłożono do czasu sporządzenia zamknięć rachun-kowych na następnym posiedze-niu.

Pożatem postanowiono za-żądać krótkoterminowa po-życzkę w wysokości 20 tysięcy złotych na wyłączenie mostu na Niemnie pod Ogrodnikami.

Slizgawki

Blajczką naszego miasta jest iż nie posiada rzeki. To też z-i-ma brak jest slizgawki. Jerjoro Zlobin, gdzie obecnie urządzono sport slizgawkowy, jest za daleko od miasta po-łożony.

Przyjeżdżając z pomocą obywatelom, urządziło slizgawkę na swym placu przy ulicy Mickiewicza. Bale W dniu 1 lutego odbędzie się bal reprezentacyjny bankow-ców. W dniu 4 lutego urządzają bal ziemniaki, a w dniu 9 lutego r. j. 10 lecia odzyskania mo-rza Komitet Obchodu 10 lecia urządzi wileń Bal Morski w sali atray pożarnej.

Wzorowa szkoła w Baranowiczach

O tem, że w Baranowiczach lokalni szkolnicy brak i wszyst-kiemu prawie szkole mieszczą się w nieodpowiednich wydzier-żonych gmachach, wie każdy przeciętny Baranowiczanie, to też buchalterji, rachunków i t. p.

Następnie pokazał nam p. dy-rektor bogaty gabinet towaro-wo-zy, posiadający mikrosko-psy, maszyny do pisania, których ilość ostatnio powiększyła się o pakowane własnie podczas oglę-dzin szkoły. Całe urządzenie szkoły zasłu-guje bezwzględnie na podkreś-le-nie, widać tu troskliwą opiekę Zarządu Kota P. M. S., a i p. dyrektora Zablockiego. To też szkoła ostatnio cieszy się nad-zwyczajną frekwencją, gdyż u-czniów do niej 187 uczniów w tem chłopców 58 i dziewcząt 129.

Do całego urządzenia brak tylko jeszcze internetu, mury szkoły, przeszedł wszelkie na-sze oczekiwania. W końcu nadmienić musimy, że i wychowanie ucni stano-ży na wysokim poziomie, gdyż o ile przedtem widać było stale zieloną czapkę w kładach, bałach i t. p., o tyle dziś tej wyróżnienie zasługuje kantor czapki w tych miejscach na-le-karstwo nie spotkasz.

Co na to Zarząd Poczty i Telegrafów w Baranowiczach

SŁONIM (kor. tel.) W Słonimie raz po raz daje się słyszeć o wy-padkach zwłania nawet zupełnie do-brych słupów od przewołów elektrycznych przez autobusy, co w konsekwencji powoduje elek-tryczną, krótkie spięcie, itp. i t. p. Gorzej przedstawia się sprawa z trwałością i wytrzymałością słupów telefonicznych i telegra-ficznych, które w wielu miej-scach w Słonimie są zupełnie zg-nie i trzymają się „na wlos-

Nieostrożna jazda

Dnia 27.1. r. b. około godz. 12 mieszkańiec wsi Poloniczyce gm. Stołowickiej Burylo Piotr jadąc ulicą kolską w czasie wymiania innych furmanek na jechal wozem na mieszkanke wsi Wielka Wołochwa gm. Jar-strębskiej Stolar Ewę, która kołami od woza spowodował złamanie lewej nogi. Poszkodowa-ną przewieziono do szpitala Sejrjikoewo. Dochodzenie pro-wadzi policja państwowa.

Czyżby naprawdę napad?

Dnia 27.1. r. b. o godz. 20 m. 30 Myler Sara zam w Barano-wiczach przy ul. Traugutta 12 zameldowała że tegoż dnia o godz. 19 m. 30 do jej mieszka-na przybyło trzech osobników z których dwóch miało wejść do mieszkania i zabrać wszyst-ko na ścianie ubranie, a trzech osobnik pozostał miał w kory-tarzu. Na wszczęty przez poz-zkodowaną krzyk, osobnik sto-jący w korytarzu wrzucił do mie-szkania siatkę w korytarzu wia-dro, a następnie wyjął z

Zgubiony

książeczkę wojsko-wą, wydaną przez P.K.U. Słonim na imię Mikolaja O-mieljanowicza, syna Jakoba, rocz. 1907 niezniknęły we wsi Podkoso-wo, gm. niezniknęły, pow. nowogrodzkiego —nieuważnia się.

Zgubiona

książeczkę wojsko-wą, wydaną przez P.K.U. Słonim na imię Mikolaja O-mieljanowicza, syna Jakoba, rocz. 1907 niezniknęły we wsi Podkoso-wo, gm. niezniknęły, pow. nowogrodzkiego —nieuważnia się.

Przy zaziębieniu reumatyzmie bólach głowy ASPIRIN-tabletki

MIEJSKIE KINO KULTURALNO-OSWIATOWE
DZIS I DNI NASTĘPNYCH
„DZIKA MIŁOŚĆ”
 W roli tytułowej DOLORES DEL RIO w g. znanej powieści „Córka poskromicieleń nie-dzwiedzi” Konrada Berowicy. Drugi z rzędu obraz wytwórni „United Artists” znanej z obrazu „Pod przegrzaną herbac.”
 (Jarmienie poskromicielek! — Tryum miłości! — Wola mężczyzny w walce z ambicją kobiety.)
 Początek seansów w dni powszednie o godz. 7 i 9 w sobotę i niedzielę o godz. 7 i 9 ej.
 Ceny: I i II klasa po 150 gr. II i III — 100 gr.

Kino „POGON” w Nowogródce
 Dziś i dni następných
 Podwójny program
Ukochany Szeryf Król Cowboyów
 TOM MIX
 w 7 akt. dramacie
Janet Gayner szuka posady
 Dramat w 8 aktach
 Początek seansów w dni świąteczne o godz. 5, 7 i 9 wiecz.
 W dni powszednie o godz. 7 i 9

Kino
„Nirwana”
 w Lidzie
Dziś i dni następnych
„W nocnym lokalu”
 Potężny dramat erotyczny.
 W roli głównej największa tragiczka **EWELINA HOLT** i ERVA MORENA.
 Ogłoszenia niniejsze po przedstawienu w awie dacie prawki otrzymania 33 proc. zniżki na balkonice.

Na 12 rat! Kopisz najtaniej! Na najdogodniejszych warunkach! Towar nallopszej jakości!
 W nowoutwartym najmłodniejszym magazynie
Z. GOLDWASER LIDA Suwalska 26
 Na składzie: Maszyno do szycia wszelkiego rodzaju. Rowery. Gramofony i płyty (nainowsze szlagiery) Instrumenty muzyczne o bajkowym wyborze. Cał. sel. od samochodów, rowerów, maszyn do szycia i t. d. Przy magazynie znajduje się warsztat mechaniczny.
 20-31

Śmierć wskutek opilstwa
 LIDA (kor. wt.) Dnia 28 stycznia zgłosił się do Posterunku P. P. gminy lidzkiej Czerniakowski Kazimierz i zameldował, że jego pasiero Jan Reks, zamieszkały w okolicy Jodki, gminy lidzkiej, po powrocie z Lidy do swego mieszkania w Jodkach w stanie zupełnie pijany, zmarł w nocy 28 stycznia. Zachodził umiarkowanie przysuszczeni, iż śmierć nastąpiła wskutek nadmiernego użycia alkoholu.

Ogłoszenie
 Wydział Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Nowogródce, niniejszym ogłasza, że na zasadzie walnego zebrania członków Kooperatywy Urzędniczych Państwowych w Stolpcach, uchwalono zmienić statut zarejestrowany już pod Nr. 33, wobec czego wymieniona wyżej kooperatywa otrzymała bżmień. Spółdzielnia Spożywców w Stolpcach z siedzibą m. Stolpce. Do zarządu wybrani zostali na czas nieograniczoną Piotr Adamiak, Stefan Łopatiński i Wiktor Welna. Nr. czestn. 354-33.

Migawki Sobotnickie
 Chciał traf, że — staleczeniemu mieszkańcowi m-ka (Sobotniki) Józefowi Puciulowi niemniej stuleczeni jego polowica powia syna. Wielką stąd ulechna i radość w rodzinie Puciulów. A znalazło to wyraz w zaproszeniu, aż 40 osób na chrzciny. Poczyniono za-kup, uprzątnięto i tak zresztą schludnie mieszkanie, jednym słowem przygotowano się godnie do przyjęcia gości. Na nieszczęście w tym przeduroczyściowym rorgardażu zapomniano o przygotowaniu okowity.

KRONIKA SŁONIMSKA
Łańcuch na sztandar Ogólnego Zw. Podoficerów Rezerwy w Słonimie
 Fl. Krzykała składa 5 zł. i wyzwa do złożenia dobro-wolnych datków st. serz. Pawłickiego, st. sierż. Łojewskiego, sierż. Iwaszkiewicza, ur. c. Wisdarskiego i Michałkiewicza.
 J. Lewkiewicz składa 5 zł. i wyzwa do złożenia p.o. K. W. Grzymała, St. Mirosława, P. Wódka, K. Pietranika redaktora „Echa Słonimskiego” p. Henię i plut. M. Durowskiego z praśbą o przedłużenie w dalszym ciągu łańcucha.

RADJO-PROGRAM
 WARSZAWA fala 14f1.
 Piątek 31 stycznia
 12.58. Sygnał czasu.
 12.05. Muzyka z płyt gramof.
 31.10. Kom. meteor.
 15.00. Kom. gospodarczy
 15.20. Przegląd wydawnictw
 13.35. Kącik krótkofalowy.
 16.45. Muzyka z płyt gramof.
 17.15. Pogadanka radioamatorska.
 17.45. Koncert okr. mandolinistów.
 18.45. Rozmaitości.
 19.10. Giełda rolnicza.
 19.25. Płyty gramof.
 19.40. Kom. PAT.
 19.58. Sygnał czasu.
 20.00. Odczytanie programu na dzień nast.
 20.05. Pogadanka muzyczna.
 20.15. Koncert symf.

Br. Downar Zapolski p.o. St. Sekretarz 132 S. Żukowski Sędzia Rejestrowy

Ale od czegoż pomysłowść genjuśta ludzkiego, który i na tak wąskim odcinku jak Sobotniki może się prze-gliwać. Dal tego nallopsze dowody Nikodem Puciul, który przynawsz sobie do pomocy Wiktora Dziadulę udał się w te pędy do karczmy, a Ji-ż ten przytytek, jako że była późna pora, był zamknięty, a karczmasz Eljasz Jedwab znajdował się w jedwabistych objęciach Orfeusza, pomyślowi Sobotniczanie, nie chcą mu zakłócić błęgiego snu, otworzyli wytrychem drzwi, obladowali się 19 butelkami okowity, wzięli na drobne wydatki 25 zł. i hajda z powrotem na rodzinne Puciulów chrzciny weselsko.

Jednocześnie Zarząd Związku komunikuje, że Sekretarjat Związku Podoficerów Rezerwy w Słonimie mieści się przy ulicy Mostowej Nr. 3 i czynny jest odnośnie w godzinach: od 17 (5) do 19-ej (7).

Sobota 1 lutego
 11.58. Sygnał czasu,
 12.05. Muzyka z płyt gramof.
 13.0. Kom. Meteor.
 15.00. Kom. gospodarczy.
 16.15. Muzyka z płyt gramof.
 16.35. Skrzynka pocztowa.
 17.00. Nabożeństwo z Ostrej Bramy w Wilnie.
 19.00. Słuchowisko dla dzieci.
 19.00. Rozmaitości
 19.25. Płyty gramof.
 19.40. Kom. PAT.
 19.58. Sygnał czasu.
 20.00. Odczytanie programu na dzień nast.

Ogłoszenie
 Niniejszym ogłasza się, że stosownie do umowy spółki firmowej, zawar-tej w dniu 25 październiku 1929 roku, Mojżesz Charanowicz spółnik „Apteki w „Medwiedzicach” zarejestrowanej pod Nr. 33 Dział B w Sądzie Okre-gowym w Nowogródce, odstąpił na własność 2 i pół udziału Nachemji Micheli-kiowej, przeło spółnikami wyżej wspomnianej „Apteki w Medwiedzicach” są Ka ol Zaliwski, Mojżesz Charanowicz i Nachemja Michelkin.

Br. Downar Zapolski p.o. St. Sekretarz 133 S. Żukowski Sędzia Rejestrowy

Ze było po tym występie wesoło, to na pewno. Ale, że jak opiewa popularna zwłaszcza w Nowogródce piosenka „wszystko na swój kres”, — wesołość przedko zmieniła się w wielki smutek, gdyż pomyślowi Sobotni-żanie ku wielkiej sławczynie rodziny Puciulów rozpaczy powędrowali pod eskorta policyjną do Sądu.

Z ruchu wydawniczego
 Wśródci z druku Nr. 4 tyt. „Kobiet-a Współczesna”. Na treść tego nu-meru dołoży się następujące artyku-ly: „Emigranci polskie we Francji” — Irena Jabłowska, „Złote myśli o wy-chowaniu” — Troje — Ewa Szeibler-Zarembina, „Anna Edes” — Desider Kosztolony, „Pierwszy dzień w Fe-zie” — Fr. Olsinśka, „Wystawa prac

20.15. Feljton p. t. „Turczanka bez rączki”
 20.30. Koncert Choru Syberyjskiego
 20.00. Feljton p. t. „Praca poziemku”.
 2215. Kom. meteor, polic, sport.
 22.35. Kom. PAT.
 23.00—24.00. Muz. tan.

Ogłoszenie
 W dniu 23 stycznia 1930 roku pod Nr. 7526 Dział A, wciągnięto do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Nowogródce, spółkę firmową Wyrab Powrozów „Lina” w Baranowiczach, zawarta pomiędzy Księż Judzycy-Kim, Dawidam-Stawskim i Esterą Budowlą. Do zarządzenia i rozporządzenia majątkiem spółki upoważnieni wszyscy spółnicy:żenie. Spółka zawarta do 30 grudnia 1930 roku.

Br. Downar Zapolski p.o. St. Sekretarz 134 S. Żukowski Sędzia Rejestrowy

Szkola Samochodowa Tuszyn-skiego.
 Warszawa Złota 25. Ządaj nalychniej bezpłatnych informacji. 39—3

Ogłoszenie
 Rządca rolny, pierwsorzędna sła rolniczo administracyjna z poważnemi długletnimi świadec-twami ze znanych wzorowych gospodarstw, przyjmie posadę samodzielną, lub pod dyspozycję od każdego gospodarstwa. T. Wesołowski Lida, ul. Grzyzny Nr. 8. 131—3

Ogłoszenie
 Sędzia Rejestrowy

Doprowadzam do porzadku księgowość, rachunkowość oraz podatkowość włączonych i mniejszych majątków rolnych, sporządzą bilanse, zakładam księgi, zgłoszenia listow-ne oraz osobiste w poniedziałki i piątki od godz. 16—18—Tomaszek Li-da, ul. Marji 11a. 69—3

KUPON
 na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogródzkiego”
 Wzajemne ratowanie do siebie

Z Niemna
 O ile Huty Szkłane „Niemen” znane są w sferach kupieckich i przemysłowych nawet poza granicami państwa polskiego ze swych solidnych wyrobów szkla-nych, o tyle życie kulturalne i społeczne wymierzonego ośrodka mało jest znane netylko w województwie ale nawet w po-wiecie.
 Niemen—osada fabryczna po-nad 1000 mieszkańców — est jedynym osiedlem fabrycznym na kresach wschodnich Polski, które nie posiada ani jednej rodzi-ny żydowskiej.
 Ludność jest wyłącznie kato-licka i prawosławna. Posiada szkołę powszechną 7 mio klaso-wą, kaplicę, kasę chorych, spółdzielnię spożywców, post. państw., nie mówiąc już o fa-bryce, która zatrudnia oko-1000 ludzi.
 Jak na środowisko fabryczne, zatrudniające ludzi przyjezdnych, rekrutujących się z różnych warstw społecznych, pod wzglę-dem poglądów politycznych i

społecznych stojtwardo na grnacie państwowości polskiej, bo na kilkudziesięcioletnie istnienie fabryki dopiero w ubiegłym ro-ku zdarzyły się wypadki, które miały swe źródło w agitacji komunistycznej. Jest to dowodem zdrowego rozsądku tutejszej lud-ności.
 Stronę kulturalną tutejszego życia obrazują nam istniejące organizacje społeczne starszego społeczeństwa i młodzieży.
 Na pierwszy plan wysuwa się organizacja straż ogniowa Hut Szklanych „Niemen”, stowarzy-szenie Rezerwistów i b. Woisko-wych, Towarzystwo św. Win-centego a Paulo i Koło Przyja-ciół Młodzieży Lśkalnei, Koło L.O.P.P.
 Młodzieży grupuje się przeważ-nie w „Drużynach Harcerskich fabrycznych — męskiej im. „Za-wiszy Czarnego” i żeńskiej im. „Król wój Jadwigi”, chórze „Lutnia” i nieoficjalnej amator-skiej orkiestrze rżalnej. Nie można również pominąć Przy-

sposobienia Wojskowego, do którego bardzo dzielnie się gar-nie młódzież Podkresnie prze-tem należy, że niemieńskie dru-żyny harcerskie fmr. są jedyni mi w Chorągwi Wileńskie jako pozostawione.
 Niezależnie od tego życie kul-turalne ogniskuje się w „Czytel-ni fabrycznej”, kinie i na sta-łych odczytach dla całego spo-łeczeństwa.
 Przetym wszystkim nie na-leży zapominać o miejscowej szkole powszechnej, która pro-wadzi pracę oświatową i spo-łeczną przez: „Kolo teatralne przy szkole powszechnej”, kursy wieczorowe II i III stopnia oraz uniwersytecki, Drużynie Harcerskiej szkolnej im. „Tadeusza Kościuszki”, orkiestrze szkolna, chór szkolny, sklepik i kasę oszczęd-nościową—przygotowujące mło-dzież do życia późniejszego.
 Nie wiec dziwnego, że około 50 proc. młodzieży niemieńskiej grupuje się w różnych organi-zacjach.
 Gorzej przedstawia się sprawa ze starszym społeczeństwem, bo niespełna, tyko około 10 proc. nalezy do organizacji, które wliczają w to org. zawodowych. P. W. i W. F. na lat 30 ci.
 Gdyby chodziło o zrobienie bilansu, któryby nam dal obraz pracy kulturalno-oświatowej, wy-starczy przytoczyć tylko, co w cykl, 13 odborników wieloim-powych, elektryczność, kolejkę wazkotorową i telefon.
 Jak z owyższego wynika, Niemen pod względem kultural-ny nie ustępuje przeciętnym miastom kresowym a nawet stosunkowo stoi wyżej w nie-kotrych dziedzinach, choć jest małym osiedlem.
 Prady życia niemieńskiego idą starzym jak i młodszym spo-łeczeństwem, gdyż wychodzą z dwu źródeł. Pierwszy — reli-gijno-moralny idzie od ks. pro-wst. przez szkole powszechną i boczna P. Bajkiewicza, łącznie z p.p. J. i S. Stollowcami oraz u. J. Litwinowem — drugi społeczno-państwowy, którego reprezentantem jest pchor. Bro-narzd. Od tego czasu tylko jeden klub sportowy znikł z po-wierzchni, lecz jest nadzieja że i ten powstanie, gdyż huty szklane „Niemen” oddały te-